

Sygn. akt I C 522/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 sierpnia 2023 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Lidia Grzelak

Protokolant st. sekr. sąd. Edyta Wojciechowska

po rozpoznaniu w dniu 18 lipca 2023 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa L. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W.

przeciwko P. K. (1)

o zapłatę 33800,22 zł

I uchyla wyrok zaoczny z dnia 25 maja 2016 r. wydany przez Sąd Rejonowy w Ciechanowie w sprawie I C 1096/15 w całości i powództwo oddala;

II zasądza od powoda L. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. na rzecz pozwanego P. K. (1) kwotę 2400,00 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia Lidia Grzelak

Sygn. akt I C 522/22

UZASADNIENIE

W dniu 1 września 2015 r. powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. wystąpił do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny z pozwem w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko P. K. (1), wnosząc o zasądzenie kwoty 33800,22 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. Ponadto powód wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny postanowieniem z dnia 2 listopada 2015 r. wydanym w sprawie VI Nc-e (...) przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ciechanowie.

Wyrokiem zaocznym z dnia 25 maja 2016 r. wydanym w sprawie I C 1096/15 Sąd Rejonowy w Ciechanowie uwzględnił powództwo w całości; sąd obciążył ponadto pozwanego zwrotem kosztów procesu na rzecz powoda.

Od powyższego wyroku zaocznego pozwany P. K. (1) wniósł sprzeciw, wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Pozwany kwestionował powództwo zarówno co do zasady jak i wysokości, podniósł zarzut braku legitymacji czynnej

powoda oraz zarzut przedawnienia roszczenia. Pozwany Wniósł ponadto o zasądzenie na jego rzecz od powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Zarządzeniem z dnia 31 października 2022 r. sprawę wpisano do rep. C symbol bs kat 5 pod nowy numer z uwagi na zakreszenie sprawy I C 1096/15 w repertorium C na podstawie zarządzenia z dnia 29 lipca 2016 r. wobec uznania wówczas, że doręczenie pozwanemu wyroku zaocznego wraz z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie wniesienia sprzeciwu nastąpiło w sposób prawidłowy, zaś zarządzenie z dnia 11 lipca 2016 r. w przedmiocie prawidłowości doręczenia zostało uchylone zarządzeniem z dnia 22 sierpnia 2022 r.

Następca prawny pierwotnego powoda (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. – L. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. oraz pozwany P. K. (1) w toku procesu podtrzymali swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 października 2011r. pomiędzy P. K. (1) a Bankiem (...) S.A. we W. została zawarta umowa o kredyt gotówkowy nr (...). Na podstawie przedmiotowej umowy Bank udzielił P. K. (1) kredytu w wysokości 28987,50 zł. Koszty kredytu wynosiły 20793,71 zł. Umowa zawiera uzgodnienia stron w zakresie oprocentowania kredytu. Spłata kredytu miała nastąpić w 72 miesięcznych ratach równych. Integralną część umowy stanowił harmonogram spłaty - § 6 umowy. Strony uzgodniły ponadto, iż Bank może wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia m. in. w przypadku zalegania ze spłatą dwóch pełnych rat kredytu - § 10 umowy (umowa k. 30 - 32).

Umową przelewu wierzytelności z dnia 23 czerwca 2015 r. wraz z aneksem z dnia 27 lipca 2015 r Bank (...) S.A. we W. zbył na rzecz (...) Finanse I (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. przysługującą mu w stosunku do P. K. (1) wierzytelność z tytułu umowy z dnia 7 października 2011 r. o kredyt gotówkowy nr (...) (umowa k. 34 – 43, aneks j. 53 v – 57, wyciąg z listy wierzytelności k. 58)

W dniu 9 lipca 2015 r. (...) Finanse I (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. oraz (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. zawarły umowę przelewu wierzytelności (umowa k. 44 – 53).

(...)Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. oraz (...) S.A. we W. zawarli przelewu wierzytelności z dnia 15 grudnia 2017 r. (umowa k. 164 – 165, oświadczenie zbywcy o uiszczeniu ceny i przejściu wierzytelności k. 175, wyciąg z listy wierzytelności k. 189).

(...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. został wykreślony w rejestrze funduszy inwestycyjnych z dniem 17 lipca 2018 r. wobec zakończenia postępowania likwidacyjnego (informacja k. 143, odpis postanowienia k. 144).

(...) S.A. we W. oraz L. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. zawarli przelewu wierzytelności z dnia 11 stycznia 2018 r. (umowa k. 176 - 177, wyciąg z listy wierzytelności k. 190).

Na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie I C 1096/15 Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie M. S. prowadził w sprawie Km 520/17 postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi P. K. (1). Postępowanie zostało umorzone postanowieniem z dnia 28 czerwca 2023 r. na wniosek wierzyciela L. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K.. W toku postępowania egzekucyjnego przekazano na rzecz wierzyciela kwotę 19027,68 zł tytułem należności głównej, 20755,34 zł tytułem odsetek, 5544,23 zł tytułem kosztów postępowania oraz 69,11 zł tytułem kosztów egzekucyjnych (akta Km 520/17, odpis postanowienia k. 204).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt sprawy egzekucyjnej Km 520/17 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie M. S. oraz zebranych w sprawie dokumentów powołanych powyżej.

Wnosząc o oddalenie powództwa pozwany P. K. (1) kwestionował powództwo zarówno co do zasady jak i wysokości, podniósł zarzut braku legitymacji czynnej powoda oraz zarzut przedawnienia roszczenia.

Wobec podniesionych przez pozwanego P. K. (1) zarzutów to na powódzie pierwotnym (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. oraz powódzie L. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. spoczywał obowiązek wykazania następstwa prawnego po stronie powodowej oraz wykazania wartości przedmiotu sporu.

Zgodnie bowiem z art. 6 kc, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Z przepisu tego wynikają dwie ogólne reguły: pierwsza – wprowadzająca wymóg udowodnienia faktu, z którego wywodzone są skutki prawne oraz druga – wprowadzająca wymóg udowodnienia tego faktu przez stronę, która wywodzi z niego skutki prawne.

W pierwszej kolejności odnosząc się do kwestii legitymacji czynnej powoda wskazać należy, że przedstawione w toku niniejszego procesu umowy przelewu wierzytelności nie pozwalają na przyjęcie ciągłości następstwa prawnego po stronie powodowej. Wskazać bowiem należy, że brak jest wyciągu z listy wierzytelności bądź jakiegokolwiek innego dowodu potwierdzającego, że wierzytelność przysługująca pierwotnie Bankowi (...) S.A. we W. w stosunku do pozwanego P. K. (1) z tytułu umowy o kredyt gotówkowy nr (...) zawartej dnia 7 października 2011 r. była przedmiotem umowy przelewu wierzytelności z dnia 9 lipca 2015 r. zawartej pomiędzy (...) Finanse I (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. oraz (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W.. Pierwotny powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. przedłożył do akt sprawy przedmiotową umowę przelewu wierzytelności, nie przedstawiając jednocześnie listy wierzytelności (wyciągu z listy wierzytelności) będących przedmiotem wskazanego przelewu. Załączony do akt wyciąg z listy wierzytelności (k. 61) dotyczy innego kredytobiorcy.

Dodatkowo wskazać należy, że Bank (...) S.A. we W. wierzytelność, z której powód wywodzi swoje roszczenie, zbył na rzecz (...) Finanse I (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. aneksem z dnia 27 lipca 2015 r. do umowy przelewu wierzytelności z dnia 23 czerwca 2015 r., na co wskazuje załączenie wyciągu z listy wierzytelności obejmującego wierzytelność przysługującą bankowi w stosunku do pozwanego P. K. (1) do przedmiotowego aneksu. Umowa przelewu wierzytelności została zawarta pomiędzy (...) Finanse I (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. oraz (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. w dniu 9 lipca 2015 r., a zatem przed nabyciem tejże wierzytelności przez (...) Finanse I (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. na mocy umowy z bankiem jako pierwotnym wierzycielem.

Wskazać również należy, że żaden z powodów, zarówno (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W., jak i L. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K., nie wykazali w jaki sposób dokonali ustalenia wartości przedmiotu sporu, pomimo zarzutów pozwanego w tym zakresie. W pozwie pierwotny powód wskazał jedynie, że należność główna wraz z kwotą odsetek umownych stała się wymagalna w dniu 4 października 2013 r. Umowa o kredyt gotówkowy z dnia 7 października 2011 r. została zawarta na okres 6 lat, skoro spłata kredytu miała nastąpić w 72 ratach miesięcznych. Można jedynie przypuszczać, że skoro datę wymagalności określono na 4 października 2013 r., to doszło do wypowiedzenia umowy, jednakże brak dowodu wypowiedzenia umowy pozwanemu P. K. (2) przez bank lub jego następcę prawnego, uniemożliwia ocenę czy ewentualne wypowiedzenie umowy było skuteczne, a zatem czy prawidłowo została wysokość zadłużenia pozwanego z tytułu tej umowy. Podkreślić również należy, że nie został złożony harmonogram spłaty kredytu, który – zgodnie z § 6 umowy – stanowi jej integralną część; nie jest możliwe zatem ustalenie ewentualnej wysokości zadłużenia pozwanego, skoro nie wiadomo, w jakiej dacie wymagalne były kolejne raty.

Bank jest profesjonalistą w zakresie w jakim zawarł umowę z pozwanym P. K. (1), konsumentem w rozumieniu przepisu art. 22¹ kc. Prowadzi działalność gospodarczą polegającą m. in. na udzielaniu kredytów. Natomiast następcy prawni banku są profesjonalistami w zakresie obrotu wierzytelnościami. Zatem to na banku i jego następcach prawnych ciąży obowiązek takiego ukształtowanie procedury postępowania, aby wykazać - na wypadek sporu -

wszystkie niezbędne elementy związane nie tylko z zawarciem umowy ale również z jej wypowiedzeniem, wykazaniem wysokości zadłużenia oraz przelewu wierzytelności.

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda L. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu, podstawą rozstrzygnięcia są dwa podniesione przez pozwanego P. K. (1) zarzuty: braku legitymacji czynnej powoda oraz niewykazanie wysokości roszczenia.

Pierwszy z tych zarzutów został omówiony powyżej. Nie kwestionując dopuszczalności dokonania przelewu wierzytelności w rozumieniu art. 509 kc, wskazać należy, że w niniejszej sprawie nie zostało w sposób dostateczny wykazane następstwo prawne powoda.

Odnosząc się do drugiego z zarzutów wskazać należy, że umowa została zawarta w trybie przepisu art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe który stanowi, że przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Stosownie zaś do art. 78 a cyt. ustawy, jej przepisy stosuje się do umów kredytu i pożyczki pieniężnej, zawieranych przez bank zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie.

Stosownie do treści art. 232 kpc, strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Jak wskazano powyżej, pozwany P. K. (1) w sprzecznie od wyroku zaocznego kwestionował powództwo co do wysokości. W tej sytuacji to na powodzie spoczywał obowiązek wykazania wymagalności roszczenia.

Powód nie wykazał, że kredyt został skutecznie postawiony w stan wymagalności, wobec braku dowodu doręczenia pozwanemu P. K. (1) wypowiedzenia umowy, a zatem że należność wynikająca z umowy o kredyt gotówkowy z dnia 7 października 2011 r. stała się wymagalna z dniem 4 października 2013 r. Powód nie wskazał nawet czy wymagalność roszczenia jest wynikiem wypowiedzenia umowy przez bank czy też innych okoliczności. Wynikająca z umowy spłata kredytu w 72 miesięcznych ratach uzasadnia przyjęcie, że umowa została zawarta na sześć lat, choć brak jest szczegółowego harmonogramu spłaty oraz rozliczenia dokonanych spłat co pozwoliłoby na weryfikację twierdzeń powoda co do wysokości ewentualnego zadłużenia pozwanego z tytułu tej umowy. Powód wskazał jedynie, że na kwotę dochodzoną pozwem składają się:

- 24989,49 zł tytułem należności głównej,
- 1893,87 zł tytułem odsetek umownych naliczonych przez pierwotnego wierzyciela,
- 6444,46 zł tytułem odsetek karnych naliczonych przez pierwotnego wierzyciel,
- 472,40 zł tytułem odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym liczonych od należności głównej za okres od dnia 24 czerwca 2015 r. do dnia 31 sierpnia 2015 r.

Z uwagi na brak harmonogramu spłaty nie jest możliwa weryfikacja wskazanej przez powoda należności; nie jest możliwe skontrolowanie prawidłowości obliczenia należnych ewentualnie powodowi odsetek umownych, przy uwzględnieniu, że nie można również ustalić czy umowa została skutecznie wypowiedziana przez pierwotnego wierzyciela, a jeśli tak to ze skutkiem na jaki dzień, czy też wygasła wskutek upływu terminu na jaki została zawarta, a jeśli tak to w jakim dniu.

Zwrócić również należy uwagę, że wprawdzie postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 520/17 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie M. S. zostało umorzone na wniosek wierzyciela postanowieniem z dnia 28 czerwca 2023 r., jednakże w toku tego postępowania została wyegzekwowana i przekazana wierzycielowi kwota 46277,25 zł tytułem należności głównej i odsetek oraz zwrot kosztów postępowania. Pomimo wezwania wierzyciel nie wyjaśnił jaka kwota została przekazana na jego rzecz po wyegzekwowaniu w sprawie Km 520/17 oraz jak została ona przez wierzyciela zaliczona na poczet roszczenia dochodzonego w niniejszym procesie. Wskazać należy, że z karty rozliczeniowej akt Km 520/17 (tabela egzekwowanych wierzytelności) oraz odpisu postanowienia o umorzeniu tego postępowania na wniosek wierzyciela wynika, że znaczna część należności dochodzonej przez powoda została już wyegzekwowana na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie I C 1096/15, czego powód nie uwzględnił w toku niniejszego postępowania. Okoliczność ta również nie pozwala na weryfikację wysokości roszczenia przysługującego ewentualnie powodowi według stanu na dzień wyrokowania w sprawie stosownie do art. 316 § 1 kpc.

Jak wskazano na wstępie, wyrokiem zaocznym z dnia 25 maja 2016 r. wydanym w niniejszej sprawie pod sygnaturą I C 1096/15 Sąd Rejonowy w Ciechanowie uwzględnił powództwo w całości. Zmiana sygnatury sprawy ma jedynie charakter techniczny.

Zgodnie z art. 347 kpc, po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd wydaje wyrok, którym wyrok zaoczny w całości lub części utrzymuje w mocy albo uchyla go i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też pozew odrzuca lub postępowanie umarza. Przepis art. 332 § 2 stosuje się odpowiednio.

W związku z powyższym Sąd orzekł jak w pkt I wyroku.

O zwrocie kosztów procesu przez powoda na rzecz pozwanego Sąd orzekł stosownie do art. 98 kpc, zgodnie z którym strona przegrywająca proces jest zobowiązana zwrócić stronie przeciwnej koszty procesu. Sąd oddalił powództwo w całości, a zatem powód L. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. zobowiązany jest zwrócić pozwanemu P. K. (1) poniesione przez niego koszty procesu. W związku z powyższym w pkt II wyroku Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2400,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Pozwany nie przedstawił dowodu uiszczenia opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego Sąd ustalił stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (§ 6 pkt 5) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, przy uwzględnieniu wskazanej wartości przedmiotu sporu oraz daty pierwotnego wpływu pozwu w niniejszej sprawie.